

**FREE
YOUR
MIND**

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

University of Thessaly Research Center
UCRC
for the Humanities, the Social & Educational Sciences

Δράσεις 2021-22

Διεπιστημονικό Συνέδριο (οργάνωση ΚΕΜΕ-ΠΚ)

Νεολαία και Αντίσταση στη Δικτατορία εντός Ελλάδας (1967-74) και διεθνώς:
Προσεγγίσεις Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

Δημόσια Εκδήλωση (οργάνωση ΕΚΙΜ και ΚΕΜΕ-ΠΚ)

Νεανικός ακτιβισμός ενάντια σε δικτατορικά καθεστώτα

Events 2021-22

Interdisciplinary Conference (organized by UCRC)

Youth Resisting Dictatorship in Greece (1967-74) and beyond: Social Sci-
ences and Humanities Perspectives

Public Event (organized by SCHS and UCRC)

Youth Activism against Dictatorships

Το Κέντρο Ερευνών και Μελετών για τις Ανθρωπιστικές, τις Κοινωνικές και τις Επιστήμες Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΚΕΜΕ-ΠΚ), συμμετέχει ως εταίρος του έργου "Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship" (FYM). Το έργο εντάσσεται στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Europe for Citizens – European Remembrance" (REMEM) και συντονίζεται από το Iscte – Instituto Universitario de Lisboa, με εταίρους την Associanço Cultural Ephemera, το ΚΕΜΕ-ΠΚ, το Πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης και την Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών / Ιστορικό Μουσείο Κρήτης (Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr.617561).

Κύρια δραστηριότητα του ΚΕΜΕ-ΠΚ στο έργο ήταν η διοργάνωση ενός διεπιστημονικού ακαδημαϊκού συνεδρίου με θέμα τον ακτιβισμό της νεολαίας κατά της δικτατορίας στην Ελλάδα (1967-74) και διεθνώς. Το συνέδριο απευθυνόταν σε φοιτητές/τριες, ερευνητές, ακαδημαϊκούς και το ευρύ κοινό εντός και εκτός Ελλάδας.

Σε συνεργασία με την Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (ΕΚΙΜ), το ΚΕΜΕ-ΠΚ συμμετείχε επίσης στη διοργάνωση δημόσιας εκδήλωσης για μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, φοιτητές/τριες, εκπαιδευτικούς και το ευρύ κοινό με θέμα τον νεανικό ακτιβισμό κατά της δικτατορίας.

The University of Crete Research Center for the Humanities, the Social and Education Sciences (UCRC), participates as Partner in the project "Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship" (FYM), funded by the European Commission's EUROPE FOR CITIZENS programme (Strand 1: EUROPEAN REMEMBRANCE), the project is coordinated by Iscte – Instituto Universitario de Lisboa. Its partners are: Associanço Cultural Ephemera, UCRC, Complutense University of Madrid, and Society of Cretan Historical Studies / Historical Museum of Crete (Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr.617561).

UCRC's main activity in the project was the organization of an interdisciplinary academic conference with scientific experts on youth activism against dictatorship in Greece (1967-74) and beyond, for university students, researchers, academics and the general public.

In cooperation with the Society of Cretan Historical Studies, UCRC also participated in the organization of a public event for secondary students, teachers and the general public on youth resistance activism against dictatorship.

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ:

«Νεολαία και Αντίσταση στη Δικτατορία εντός Ελλάδας (1967-74) και διεθνώς: Προσεγγίσεις Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών»

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το συνέδριο και τις δραστηριότητες του έργου FYM, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: <https://fym.keme.uoc.gr/>

Οι εργασίες του διαδικτυακού, Διεπιστημονικού Συνεδρίου “Youth Resisting Dictatorship in Greece (1967-74) and beyond: Social Sciences and Humanities Perspectives” («Νεολαία και Αντίσταση στη Δικτατορία εντός Ελλάδας (1967-74) και διεθνώς: Προσεγγίσεις Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών»), που διοργάνωσε το ΚΕΜΕ-ΠΚ στις 19 & 20 Νοεμβρίου 2021, υπό το έργο της ΕΕ “Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship” (FYM), ολοκληρώθηκαν με μεγάλη επιτυχία.

Το πρόγραμμα του Συνεδρίου περιελάμβανε προφορικές παρουσιάσεις 29 ομιλητών, και την κεντρική ομιλία διακεκριμένου στο θέμα επιστήμονα, από τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Περισσότεροι από 145 συμμετέχοντες, ερευνητές/-τριες, διδάσκοντες/ουσες Πανεπιστημίων, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες, καθώς και το ευρύτερο κοινό [42% άνδρες / 56% γυναίκες], [75% μεταξύ 30-65 ετών, 20% κάτω των 30 ετών, 5% άνω των 65 ετών] από 7 χώρες [Ελλάδα, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Γερμανία, Σουηδία, Καναδά], συμμετείχαν (ως ομιλητές ή κοινό) μέσω της πλατφόρμας της εκδήλωσης. Επιπλέον, η κεντρική ομιλία και η 9η Συνεδρία είχαν 155 και 24 προβολές αντίστοιχα μέσω live-streaming.

Στόχος του συνεδρίου ήταν η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μνήμη, την κοινή ιστορία και τις κοινές αξίες, καθώς και τον σκοπό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της ενισχύοντας τον διάλογο, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη δικτύων.

Με επίκεντρο την Αντίσταση της Νεολαίας στη Δικτατορία εντός Ελλάδας (1967-74) και διεθνώς, το συνέδριο ασχολήθηκε με ποικίλα θέματα σχετικά με το θέμα, αντλώντας από διαφορετικά πεδία των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Το

πρόγραμμα περιελάμβανε εννέα θεματικές συνεδρίες, με 2-3 παρουσιάσεις η κάθε μία, ακολουθούμενες από σύντομες συζητήσεις. Ακόμη, στο στρογγυλό τραπέζι δόθηκε μια ευρύτερη, συγκριτική οπτική για τη νεολαία που αντιστάθηκε στη δικτατορία και προκάλεσε τα πολιτικά πλαίσια κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '60 και του '70 στην Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ελλάδα και διεθνώς.

Στις εισηγήσεις τέθηκαν ερωτήσεις σχετικά με το ρόλο που διαδραμάτισαν οι φοιτητικές κινητοποιήσεις στον αγώνα κατά της δικτατορίας, την κουλτούρα της νεολαίας και την οικοδόμηση συλλογικών ταυτοτήτων σε σχέση με τις κοινωνικο-ιστορικές συνθήκες, καθώς και με τους στόχους, τις αξίες και τα ιδανικά των νέων την περίοδο αυτή – τόσο αυτών που συμμετείχαν ενεργά στην αντίσταση όσο και αυτών που έμειναν σιωπηλοί. Επίσης, συζητήθηκε η λειτουργία των μηχανισμών επιτήρησης και καταστολής, καθώς και οι θεσμικές αντιδράσεις του πανεπιστημίου κατά τη διάρκεια της δικτατορίας αλλά και η παρέμβαση του αυταρχικού καθεστώτος στη φοιτητική ζωή, η οργάνωση συλλογικής δράσης και η πρόσληψη πολιτικών ευκαιριών από την ίδια την νεολαία, η επιρροή των κοινωνικών κινήματων και σημεία καμψής στην ιστορία. Οι ομιλητές αναφέρθηκαν ακόμα στην καλλιτεχνική έκφραση και την πολιτιστική παραγωγή αυτής της περιόδου, στο ρόλο των συναισθημάτων, στις υποκοιητούρες της νεολαίας και στο ρόλο που έπαιξαν οι ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού.

Μια διεπιστημονική προσέγγιση διέυρυνε το αντικείμενο των συζητήσεων και εμπλούτισε το διάλογο μεταξύ των συμμετεχόντων. Τα περισσότερα από τα παραπάνω ζητήματα εξετάστηκαν κριτικά από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Ο διάλογος μεταξύ μελετητών της σύγχρονης ιστορίας, της κοινωνιολογίας, των πολιτικών επιστημών, της λογοτεχνίας, της φιλολογίας, της κοινωνικής ψυχολογίας, της εκπαίδευσης και της φιλοσοφίας και των υπο-πεδίων και διατομών τους πρόσφεραν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των διαφόρων επιρροών και των διαφορετικών τρόπων εξέτασης ζητημάτων όπως η κουλτούρα της νεολαίας, η αντίσταση στα αυταρχικά καθεστώτα και η κινητοποίηση της νεολαίας προς την (επανα)διεκδίκηση της δημοκρατίας ή τον μετασχηματισμό της κοινωνίας γενικότερα. Τόσο νέα όσο και ώριμα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας συμμετείχαν σε αυτό το συνέδριο με τις παρουσιάσεις τους βασισμένες σε ένα εύρος μεθοδολογικών προσεγγίσεων, ερευνητικών εργαλείων και πόρων (π.χ. επίσημα αρχεία και δελτία τύπου εκείνης της περιόδου, προσωπικές μαρτυρίες, συνεντεύξεις, κινηματογραφικά υλικό και ντοκιμαντέρ, λογοτεχνικά κείμενα, μουσική και ηχητικό υλικό).

Μεταξύ των πολλών ζητημάτων που τέθηκαν, τονίστηκε ο πρωτοποριακός ρόλος που έπαιξε η νεολαία κατά τη διάρκεια των λεγόμενων Long Sixties. Η ύπαρξη κοινών χαρακτηριστικών στις φοιτητικές και νεανικές κινητοποιήσεις ενάντια σε αυταρχικά καθεστώτα σε όλες τις χώρες της Νότιας Ευρώπης αναγνωρίστηκε, δεδομένης της διάδοσης και οικειοποίησης διεθνών ιδεών, κυρίως συσχετιζόμενων με την εξέλιξη του κινήματος της Νέας Αριστεράς στη Δύση. Όσον αφορά τις φοιτητικές κινητοποιήσεις κατά της Χούντας, αναδείχθηκε η προβληματική του ίδιου του χαρακτήρα της δράσης τους, οργανωμένης ή αυθόρμητης, και τέθηκε το ερώτημα εάν η μοναδικότητα και τα καινοτόμα χαρακτηριστικά της από τα κάτω δράσης πρέπει σε κάθε περίπτωση να μελετηθούν σε σχέση με τα κοινωνικά κινήματα και τους συγκρουσιακούς κύκλους της ευρύτερης περιόδου. Επιπλέον, συζητήθηκε η ώσμωση μεταξύ των ρευμάτων της νεανικής κουλτούρας και των πολιτικών οργανώσεων της νεολαίας καθώς και η αλληλεπίδραση μεταξύ των δυτικών επιρροών και του πολιτισμικού αντι-δυτικισμού της αριστεράς, αλλά και της ριζοσπαστικοποίησης της αριστεράς. Αναγνωρίστηκε ότι η επιτυχία της εξέγερσης του Πολυτεχνείου έγκειται στην αποκάλυψη της θανατηφόρας επέμβασης της δικτατορίας, αφαιρώντας της έτσι κάθε είδους δημόσιας αποδοχής. Η ποικιλία στις μορφές και τις πρακτικές της αντίστασης συζητήθηκε σε σχέση με τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες. Παράλληλα με την πολιτική κινητοποίηση, η λογοτεχνία, ο κινηματογράφος και η μουσική χρησιμοποίησαν διάφορους τρόπους για να αναπαραστήσουν αυτήν την περίοδο, να εκφράσουν τη διαφωνία τους στον αυταρχισμό, να αποφύγουν τη λογοκρισία, να τονώσουν το δημόσιο αίσθημα και να διαμορφώσουν αντιλήψεις για τη δικτατορία.

Μέσα από διεπιστημονική συζήτηση, αποκαλύφθηκε η πολυπλοκότητα αυτού του ιδιαίτερα πλούσιου ερευνητικού πεδίου. Συνολικά, το συνέδριο ενίσχυσε τη μνήμη μέσω κριτικών στοχασμών για τα κοινωνικά επιτεύγματα της νεανικής αντίστασης του παρελθόντος, εμβαθύνοντας έτσι τις γνώσεις μας για το κοινωνικό-ιστορικό πλαίσιο εκείνης της εποχής και προάγοντας την κατανόσή μας για τις συνθήκες που εμπνέουν τις νέες γενιές να κινητοποιηθούν προς μια πιο δημοκρατική, δίκαιη και ειρηνική κοινωνία.

Η διοργάνωση του συνεδρίου εντάχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship" (FYM), υπό το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ» (Strand 1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΝΗΜΗ), Αριθμός Έργου: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-RE-

MEM, Grant Decision: Ap.617561. Το έργο συντονίζεται από το Iscte - Instituto Universitario de Lisboa, με εταίρους την Associação Cultural Ephemera, το ΚΕΜΕ-ΠΚ, το Πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης και την Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Σπουδών / Ιστορικό Μουσείο Κρήτης.

Λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί ως αποτέλεσμα της πανδημίας του COVID-19, το διήμερο διεπιστημονικό συνέδριο διεξήχθη διαδικτυακά. Κύρια γλώσσα του συνεδρίου ήταν η αγγλική, με ταυτόχρονη μετάφραση στα ελληνικά και τα αγγλικά.

Οι υπόλοιπες δράσεις του έργου "Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship - FYM" διεξήχθησαν στην Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ελλάδα και περιλάμβαναν: τη διοργάνωση έκθεσης σχετικά με τον ακτιβισμό των φοιτητών/νέων κατά τη διάρκεια της πορτογαλικής δικτατορίας, μία δημόσια συζήτηση με ακαδημαϊκούς και ακτιβιστές στη Λισαβόνα, μια εκπαιδευτική δραστηριότητα για μαθητές και καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ένα στρογγυλό τραπέζι για τον ακτιβισμό των νέων/φοιτητών στην Ισπανία τη δεκαετία του '60 και του '70 στη Μαδρίτη, καθώς και μια εκδήλωση για μαθητές και το ευρύ κοινό στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης στο Ηράκλειο σε συνεργασία με το ΚΕΜΕ-ΠΚ.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το συνέδριο και τις δραστηριότητες του έργου FYM, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: <https://fym.keme.uoc.gr/>

CONFERENCE:

"Youth Resisting Dictatorship in Greece (1967-74) and beyond: Social Sciences and Humanities Perspectives"

For more information on the conference and on the activities of the FYM project, please visit our website: <https://fym.keme.uoc.gr/en/home/>

The interdisciplinary, virtual conference "Youth Resisting Dictatorship in Greece (1967-74) and beyond: Social Sciences and Humanities Perspectives", organized by the University of Crete Research Center for the Humanities, the Social and Education Sciences (UCRC), under the EC project "Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship" (FYM), on 19 & 20 November 2021, was held with notable success.

The program included oral presentations by 29 expert speakers, and the keynote address by a distinguished expert scholar from the social sciences and humanities, from Greece and abroad. More than 145 participants, researchers, university members, undergraduate and postgraduate students, as well as the general public [42% men / 56% women], [75% between 30 and 65 years, 20% under 30 years, 5% over 65 years], from 7 countries in and outside of Europe (Greece, Portugal, UK, Spain, Germany, Sweden and Canada), participated (as speakers or audience) through the event platform. In addition, more than 155 views are noted for the Keynote Speech or and more than 24 for the 9th Panel via live-streaming, from different countries.

The aim of the conference is to raise awareness of remembrance, common history and values, as well as the Union's aim, that is to promote peace, its values and the well-being of its peoples by stimulating debate, reflection and the development of networks.

With a focus on Youth Resisting Dictatorship in Greece (1967-74) and beyond, the conference addressed a variety of topics related to the main theme, drawing on different fields from the social sciences and the humanities. The schedule involved nine thematically-defined panels with 2-3 presentations each, followed by short discussions. In addition, a roundtable provided a wider, comparative view of youth resisting dictatorship and challenging political contexts during the sixties and seventies in Portugal, Spain, Greece, and in other contexts.

The participants dealt with questions on the role played by student mobilisations in the fight against dictatorship, youth culture and the construction of collective

identities as related to the socio-historical conditions as well as the goals, values and ideals of young people in this period, including both those who actively participated in resistance and those who remained silent. In addition, the operation of surveillance and suppression mechanisms was also discussed, as well as the institutional reflexes of the university during the dictatorship and the intervention of the authoritarian regime in student life, the organisation of collective action and the attribution of political opportunities by youth, the influence of social movements and turning points in history. The conference participants also referred to artistic expressions and the cultural production of this period, the role of emotions, subcultures of youth as well as the role played by Greek diaspora communities.

A multidisciplinary approach broadened the scope of the conference and enriched the discursive exchanges between the participants. Most of the above mentioned issues were critically examined from or challenged by different perspectives. The dialogue between scholars of contemporary history, sociology, political science, literature, philology, social psychology, education and philosophy and their subfields and intersections provided valuable insights and a comprehensive overview of the various influences at play and of the different perspectives at issues such as youth culture, resistance to authoritarian regimes and youth mobilisation towards (re)claiming democracy or towards the transformation of society more generally. Both young and mature members of the academic community participated in this conference with their presentations drawing on a great variety of methodological approaches, research tools and resources (e.g. official archives and press releases of that period, testimonies, interviews, cinematic material and documentaries, literary texts, music and soundscape).

Among the many issues raised, the vanguard role played by youth during the so called Long Sixties was highlighted. The existence of shared characteristics in the student and youth mobilizations against authoritarian regimes across South European countries was acknowledged given the diffusion and appropriation of international ideas, seen as mainly related to the evolution of the New Left movement in the West. With respect to the student mobilisations against the Greek dictatorship, the very character of their action, organised or spontaneous, was debated. Furthermore, it was questioned whether the uniqueness of the event and the innovative characteristics of their bottom-up action need nevertheless to be studied in relation to social movements and cycles of contention. In addition, the fermentation between the currents of youth culture and youth political organizations was problematised, together with the interplay between western influences and the cultural anti-Westernism of the left as well as the radicalisation of the left. It was acknowledged that the success of the Polytechnic student uprising in Athens lied to its revelation of the violent intervention of the dictatorship leading to student deaths, thus depriving it of any

kind of public acceptance. The variety in the forms and practices of resistance was explicated in relation to certain sociopolitical circumstances. Alongside with political mobilisation, literature, cinema and music they employed various ways to represent this period, to express dissent to authoritarianism, to evade censorship, to stimulate public sentiment and to shape perceptions on the dictatorship in Greece.

Through interdisciplinary debate, the complexity and multidimensionality of this particularly rich research field has been disclosed. Overall, the conference strengthened remembrance through critical reflections on the social achievements of the past, thus deepening our knowledge of the sociohistorical context of that time as well as advancing our understanding of the conditions which inspire young generations to mobilise towards a more democratic, just and peaceful society.

The conference was carried out in the context of the FYM project (Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship), funded by the European Union's EUROPE FOR CITIZENS programme (Strand 1: EUROPEAN REMEMBRANCE) Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr.617561. The project is coordinated by Iscte – Instituto Universitário de Lisboa, while its partners are: Asocianyo Cultural Ephemera, the University of Crete Research Center for the Humanities, the Social and Education Sciences (UCRC), Complutense University of Madrid, and the Society of Cretan Historical Studies / Historical Museum of Crete.

Due to the uncertainty caused by the COVID-19 pandemic, the multidisciplinary Conference was held online on 19-20 November 2021. The main language of the conference was English, with simultaneous translation into Greek and English.

Other actions of the project "Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship - FYM", took place in Portugal, Spain and Greece and included: the organization of an exhibition on student/youth activism during the Portuguese dictatorship and a public debate with academics and activists in Lisbon, an educational activity for secondary students and teachers and a round table on youth/student activism in Spain in the 60s and 70s in Madrid as well as an event for students and the general public at the Historical Museum of Crete in Heraklion in cooperation with UCRC.

For more information on the conference and on the activities of the FYM project, please visit our website: <https://fym.keme.uoc.gr/en/home/>

*Κεντρικός Ομιλητής: Κωστής Κορνέτης,
Καθηγητής Ayudante, Τμήμα Σύγχρονης
Ευρωπαϊκής Ιστορίας*

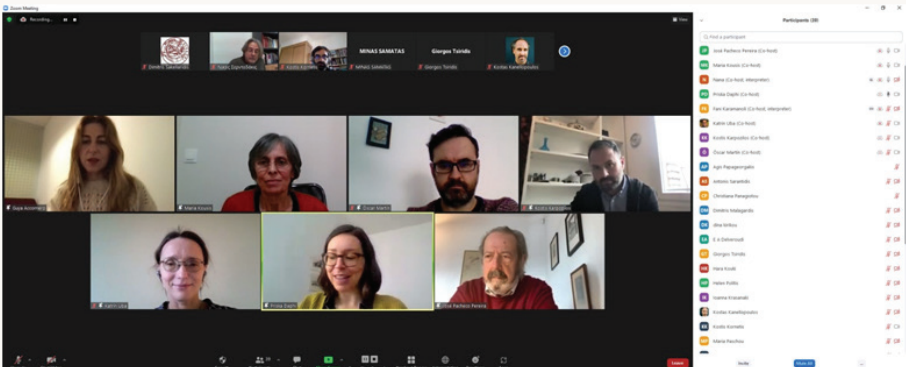
Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης (UAM)

*Keynote Speaker: Kostas Kornetis, Profesor
Ayudante Doctor, Department of Contem-
porary European History, Universidad Autónoma
de Madrid*

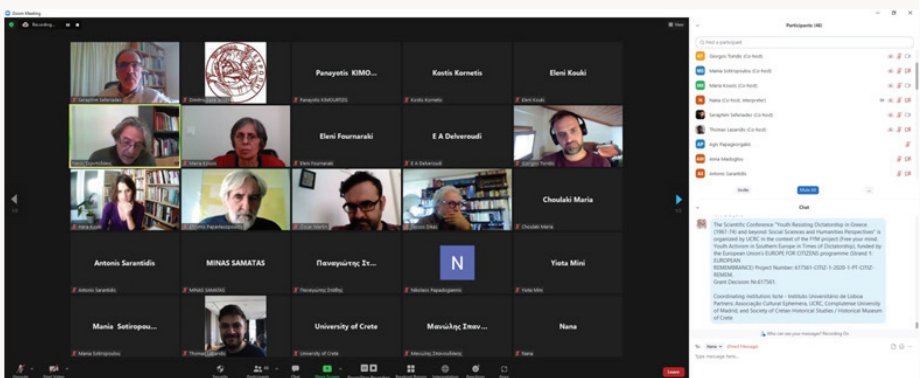

*Χαιρετισμοί: Κωνσταντίνος Τσουκαλάς,
Ομότιμος Καθηγητής Κοινωνιολογίας,
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας
Διοίκησης*

*Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Greetings: Constantinos Tsoukalas, Professor
Emeritus of Sociology at the University of
Athens*

*Στρογγυλό Τρανέζι/ Roundtable: "Youth resisting dictatorship: a comparative view"
Guya Accornero (PT), Μαρία Κούση (GR), Óscar J. Martín García (SP), Κωστής Καρπόζηλος
(GR), Katrin Uba (SE), Priska Daphi (DE), José Pacheco Pereira (PT)*

Συνεδρία 8η. «Αντιδικτατορικό κίνημα και πολιτικό περιβάλλον στην Ελλάδα» / Panel 8.
 "The Greek political context and the movement against the dictatorship"

Free your Mind – Δημόσια Εκδήλωση

«Νεανικός ακτιβισμός ενάντια σε δικτατορικά καθεστώτα»

Ιστορικό Μουσείο Κρήτης | Δευτέρα 16 Μαΐου 2022, ώρα 11.30´ για το ευρύ κοινό

Η Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (EKIM) και το Κέντρο Ερευνών και Μελετών για τις Ανθρωπιστικές, τις Κοινωνικές και τις Επιστήμες της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΚΕΜΕ-ΠΚ) διοργάνωσαν τη Δευτέρα, 16 Μαΐου 2022 την υβριδική εκδήλωση «Νεανικός ακτιβισμός ενάντια σε δικτατορικά καθεστώτα», στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης στο Ηράκλειο, με δυνατότητα παρακολούθησης με φυσική παρουσία ή διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας zoom.

Η εκδήλωση διοργανώθηκε στο πλαίσιο του έργου “Free your Mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship – FYM”, του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Europe for Citizens – European Remembrance – REMEM)”. Το ερευνητικό έργο FYM συντονίζεται από το Iscte – Instituto Universitario de Lisboa στη Πορτογαλία με εταίρους την Associanço Cultural Ephemera (Πορτογαλία), το ΚΕΜΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ελλάδα), το Πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης (Ισπανία) και την Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών | Ιστορικό Μουσείο Κρήτης (Ελλάδα). Το έργο που ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2021 και θα ολοκληρωθεί το 2022, επικεντρώνεται στον ρόλο που διαδραμάτισαν γενιές νέων Ευρωπαίων στην κατάρρευση των δικτατορικών καθεστώτων στη Νότια Ευρώπη κατά τις δεκαετίες του 1960 και του 1970.

Στο πρώτο μέρος της εκδήλωσης στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης πραγματοποιήθηκε η μουσειοπαιδαγωγική δράση «Μνήμες και ερμηνείες της αντίστασης» με τη συμμετοχή ομάδας μαθητών λυκείου και εκπαιδευτικών του Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας Ηρακλείου και ομάδας φοιτητών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η δράση σχεδιάστηκε ειδικά για τις ανάγκες της εκδήλωσης από τη μουσειοπαιδαγωγό Στέλλα Μαλλιάρη και τη θεατροπαιδαγωγό Ρίτα Μεντηλίδου του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της EKIM.

Το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης με θέμα «Κινήματα αντίστασης της νεολαίας ενάντια στις δικτατορίες στη Νότια Ευρώπη», για το ευρύ κοινό, ξεκίνησε στις 11.30´ και το κοινό μπορούσε να το παρακολουθήσει με φυσική παρουσία στο Αμφιθέατρο Γιάννη Πετρσελάκη του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης ή μέσω της πλατφόρμας zoom μετά από online εγγραφή. Η εκδήλωση ξεκίνησε με τη συνοπτική παρουσίαση του έργου “Free your Mind” από την καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης Μαρία Κούση, τον συντονιστή του έργου καθηγητή του Πανεπιστημίου της Λισαβώνας Luvs Nuno Rodrigues και σύντομες ομιλίες από ειδικούς από την Πορτογαλία, την Ισπανία, την Γαλλία

και την Ιταλία. Θα ακολουθήσει η παρουσίαση της εκπαιδευτικής δράσης του ΙΜΚ από την καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης Ελένη Κατσαρού και τη μουσειοπαιδαγωγό της ΕΚΙΜ, Στέλλα Μαθλιαράκη. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την προβολή αποσπάσματος του ντοκιμαντέρ «Χούντα είναι. Θα περάσει;» του σκηνοθέτη Φώτου Λαμπρινού, παραγωγή της ΕΡΤ 2011-2012, για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου κατά την ελληνική δικτατορία. Το απόσπασμα πλαισίωσαν ζωντανές μαρτυρίες από το στέλεχος του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος Ολύμπιο Δαφέρμο, συγγραφέα του βιβλίου Φοιτητές και δικτατορία: Το αντιδικτατορικό φοιτητικό κίνημα 1972-1973 (Αθήνα 1999) και την κοινωνική ανθρωπολόγο Ελένη Τσενόγλου, συντ. καθηγήτρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που ως μαθήτρια την εποχή της δικτατορίας βίωσε τα γεγονότα, με επακόλουθη συζήτηση μεταξύ των ομιλητών και του κοινού.

Για όσους συμμετείχαν στην εκδήλωση διαδικτυακά, ήταν διαθέσιμη ταυτόχρονη μετάφραση από τα ελληνικά στα αγγλικά.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με τη χρηματοδότηση του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης EUROPE FOR CITIZENS (Strand 1: EUROPEAN REMEMBRANCE), στο πλαίσιο του έργου "FYM – Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship" (Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr. 617561).

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο "Free your Mind" μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΚΕΜΕ – ΠΚ

<https://fym.keme.uoc.gr/>, <https://www.historical-museum.gr/gr/>, <https://www.facebook.com/historicalmuseumofcrete/>

Free your Mind –Public event

“Youth activism against Dictatorships”

Historical Museum of Crete | Monday 16 May 2022 at 11:30 (Athens Time) for the general public

The Society of Cretan Historical Studies (SCHS) and the University of Crete Research Center for the Humanities, the Social and Education Sciences (UCRC) organized the hybrid event “Youth Activism against Dictatorships”, on Monday 16 May 2022 at the Historical Museum of Crete in Heraklion.

The event was organized in the framework of the project “Free your Mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship – FYM”, of the European Commission Programme “Europe for Citizens - European Remembrance - REMEM”. The FYM research project is coordinated by Iscte - Instituto Universitario de Lisboa (Portugal) in partnership with the Associanyo Cultural Ephemera (Portugal), the UCRC of the University of Crete (Greece), the Universidad Complutense de Madrid (Spain) and the Society of Cretan Historical Studies | Historical Museum of Crete (Greece). The programme, which began in February 2021 and will conclude in 2022, focusses on the role played by generations of young Europeans in the collapse of the dictatorships in Southern Europe in the 1960s and 1970s.

The event at the Historical Museum of Crete started with the museum educational activity “Memories and interpretations of the resistance”, with the participation of a group of secondary-school students and teachers from the School of European Education of Heraklion and a group of students from the School of Philosophy of the University of Crete. The activity was specially designed for the event by the SCHS museum educators Stella Malliaraki and Ria Mentilidou.

The second part of the event, titled “Youth activism in Southern Europe in times of dictatorship”, addressed to the general public, started at 11:30 (Athens Time). This part of the event started with a brief presentation of the “Free your Mind” project by Professor Maria Koussis of the University of Crete, project coordinator Professor Luvs Nuno Rodrigues of the University of Lisbon, and brief presentations by experts from Portugal, Spain, France and Italy. There followed a presentation of the FYM educational activity of the HMC by Professor Eleni Katsarou of the University of Crete and SCHS museum educator Stella Malliaraki. The event concluded with the video presentation

of an excerpt from the documentary "It's Just a Junta. Will it Pass?" by director Fotos Lambrinos, an ERT 2011-2012 production, on the Athens Polytechnic uprising during the Greek dictatorship. The presentation will be framed by eyewitness accounts by Olympios Dafermos, a member of the anti-dictatorship student movement and author of *Students and Dictatorship: The Anti-dictatorship Student Movement 1972-1973* (Athens 1999), and social anthropologist Eleni Tsenoglou, a retired teacher in secondary education who experienced events as a school student during the dictatorship. The event will close with a public discussion among the speakers and the audience.

Online attendees were provided with simultaneous translation from Greek into English.

This public event has received funding from the European Union's EUROPE FOR CITIZENS programme (Strand 1: EUROPEAN REMEMBRANCE), under the project "FYM - Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship" (Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr. 617561). The public event is carried out in the context of the above project.

For further information about the "Free your mind" project you can visit the project site of the UCRC of the University of Crete
<https://fym.keme.uoc.gr/en/>, <https://www.historical-museum.gr/eng/>,
<https://www.facebook.com/historicalmuseumofcrete/>

Α' μέρος εκδήλωσης (09.30-11.30 π.μ.): Μουσειοπαιδαγωγική δράση από το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης με τίτλο «Μνήμες και ερμηνείες της αντίστασης». Συμμετέχουν μαθητές γυμνασίου και εκπαιδευτικοί του Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας Ηρακλείου και φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

First Part of the event (9.30-11.30 Athens time): Museum educational activity "Memories and interpretations of the resistance", with the participation of a group of secondary-school students and teachers from the School of European Education of Heraklion and a group of students from the School of Philosophy of the University of Crete.

*Σχεδιασμός – παρουσίαση εκπαιδευτικής δράσης «Μνήμες και ερμηνείες της αντίστασης»:
Στέλλα Μαλλιάρκη, μουσειοπαιδαγωγός και Ρία Μεντηλίδου, θεατροπαιδαγωγός | Τμήμα
Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ιστορικού Μουσείου Κρήτης*

*Museum educational activity "Memories and interpretations of the resistance". The activity
was specially designed for the event by the SCHS museum educators Stella Malliaraki and
Ria Mentilidou.*

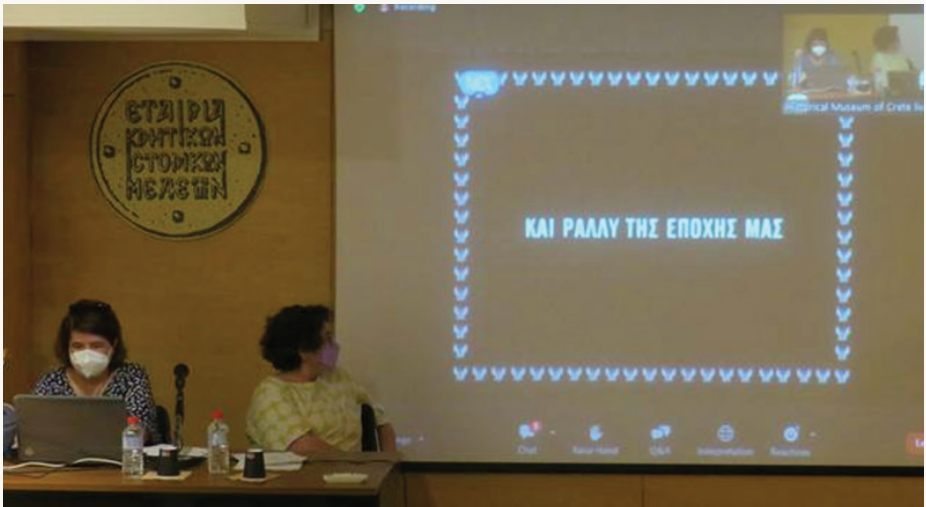
Β΄ μέρος εκδήλωσης (11.30-14.30): σύντομες ομιλίες με θέμα «κινήματα αντίστασης της νεολαίας ενάντια στις δικτατορίες στη Νότια Ευρώπη». Το κοινό παρακολούθησε με φυσική παρουσία στο Αμφιθέατρο «Γιάννη Περτσελάκη» του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης η διαδικτυακά.

Second part of the event (11.30-14.30 Athens time): brief presentations on “Youth activism in Southern Europe in times of dictatorship”, addressed to the general public, in-person at Yannis Pertselakis

Παρουσίαση του επίκουρου καθηγητή Lorenzo Zamponi, Faculty of Political and Social Sciences, Scuola Normale Superiore, Firenze, Ιταλία

Presentation by Lorenzo Zamponi, Assistant Professor, Faculty of Political and Social Sciences, Scuola Normale Superiore, Firenze, Italy

Στιγμιότυπο από το ντοκιμαντέρ «Χούντα είναι. Θα περάσει;» του σκηνοθέτη Φώτου Λαμπρινού, παραγωγή ΕΡΤ 2011-2012

Excerpt from the documentary "It's Just a Junta. Will it Pass?" by director Fotos Lambrinos, an ERT 2011-2012 production

Οι δύο εκδηλώσεις έχουν λάβει χρηματοδότηση από το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EUROPE FOR CITIZENS (Strand 1: EUROPEAN REMEMBRANCE), στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου FYM (Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship), Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr.617561. Αναλυτικές Πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <https://fym.keme.uoc.gr/>

The two events have received funding from the European Union's EUROPE FOR CITIZENS programme (Strand 1: EUROPEAN REMEMBRANCE), under the FYM project (Free your mind: Youth Activism in Southern Europe in Times of Dictatorship), Project Number: 617561-CITIZ-1-2020-1-PT-CITIZ-REMEM, Grant Decision: Nr.617561. See <https://fym.keme.uoc.gr/en/home/>